

Vlaams
Parlement

vergadering **C57**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 10 december 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Björn Anseeuw aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over sportweddenscapen en andere gokspelen op televisie – 374 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de communicatie naar aanleiding van de nieuwe erkenningen in het sociaal-cultureel volwassenenwerk – 383 (2015-2016)	7

VRAAG OM UITLEG van Björn Anseeuw aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over sportwedstrijden en andere gokspelen op televisie – 374 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Minister, mijn vraag om uitleg is al een tijdje geleden ingediend, wat u kunt zien aan de inleiding van de schriftelijke versie van mijn vraag, waarin ik verwijs naar de wedstrijd Valencia - Gent, waarin Valencia toen nog de maat nam van Gent. Ondertussen, na de poulefase, weten we wel beter. Gent heeft het schitterend gedaan. Mijn vraag gaat natuurlijk niet over Gent zelf, het is een vraag die voortkomt uit een aantal vaststellingen en een bekommernis. Als we bijvoorbeeld naar voetbalwedstrijden kijken op tv, krijgen we tijdens die uitzendingen heel veel reclamespotjes voor sportwedstrijden te zien. Er zijn heel veel dergelijke aanbieders, en die roepen allemaal op om online te gaan gokken. Een van de problemen bij dat online gokken is dat er zeer weinig sociale controle is, waardoor de drempel om te gokken laag is, waardoor problematisch gokken al snel om de hoek komt kijken.

Daarnaast is er de vaststelling van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD), die elk jaar een bevraging doet bij enkele duizenden leerlingen in de middelbare scholen. De VAD heeft vastgesteld dat een vrij grote groep jongeren deelneemt aan sportwedstrijden. Bij de 17- en 18-jarige jongens bijvoorbeeld gaat het om 19 procent, of bijna 1 op 5 die in het laatste jaar heeft deelgenomen aan sportwedstrijden. Het wereldkampioenschap voetbal heeft daar ook een grote impact op gehad. Blijkbaar was dat voor heel veel jongeren een stimulans om aan het gokken te slaan.

De Kansspelcommissie doet dezelfde vaststelling. Ook daar zegt men dat het vooral jongeren zijn die meer gaan spelen. Ze hebben ook allemaal een smartphone, waardoor de drempel om te gokken ook langs die weg zeer laag is. Er zijn ook steeds meer problematische gokkers, vooral bij die jongeren. Ze spelen niet alleen op legale sites, maar ook op illegale sites.

Er zijn ook reclameboodschappen die op zijn minst misleidend te noemen zijn. Zo werden we bijvoorbeeld in de aanloop naar de voetbaltopper Club Brugge - KV Oostende op televisie geconfronteerd met de boodschap van Unibet dat KV Oostende nog nooit had kunnen winnen op het veld van Club Brugge. Dat moest de indruk wekken dat dit nu wel dé gelegenheid was om zwaar in zetten op de kansen van KVO, dat op dat moment ook nog leider was in de nationale voetbalcompetitie. Het kwalijke is echter dat die boodschap waarmee Unibet potentiële gokkers over de streep wou trekken, foutief was. In 1994 ging KV Oostende immers wel winnen op Club Brugge.

Nadat ik dat vastgesteld had, heb ik via de sociale media Unibet op die onwaarheid gewezen. Men heeft dat echter niet rechtgezet. Meer nog, men volhardde de dagen erna in dezelfde boodschap, niet alleen online, maar ook op televisie. Dat doet mij toch twijfelen aan de goede trouw van minstens die aanbieder van online gokspelen.

Een ander verschijnsel dat we op tv zien, zijn de roulettetafels. Die zijn vooral 's nachts te zien, uren aan een stuk. De hele nacht door kan men online op een roulettetafel spelen, maar die tafel wordt getoond op televisie. Naast die roulette-tafel staat niet alleen een croupier, maar vaak ook een dame die zelf meespeelt. Die dame blijft een paar keer na elkaar winnen. Men geeft daar dan een formidabele uitleg aan, waardoor de indruk wordt gewekt dat men kan leren winnen bij gokspelen. Dat is een kwalijke evolutie.

In tegenstelling tot bij de belspelletjes, die tijdens de vorige legislatuur werden aangeklaagd en waarvan is gebleken dat het om platvloerse geldklopperij en oplichting ging, zijn de winstkansen hier wel gekend. De betrokken aanbieder van die roulettetafel beschikt ook over een vergunning voor een online casino, uitgereikt door de Kansspelcommissie. De vraag is natuurlijk of je met die vergunning dergelijke kansen kan en mag aanbieden via massamedia.

Dat brengt mij bij mijn vragen, minister. Op welke manier kunt u binnen het Vlaamse mediabeleid en de Vlaamse mediaregelgeving omgaan met onder andere misleidende reclameboodschappen met betrekking tot sportwedenschappen, die in se zo veel mogelijk mensen moeten aanzetten tot gokken, wetende dat het Mediadecreet bijvoorbeeld voorschrijft dat reclameboodschappen niet mogen aansporen tot gedrag dat schadelijk is voor de gezondheid? Wat is volgens u het verschil tussen de hierboven aangehaalde roulettetafels en de begrippen 'telewinkelen' en 'belspelletjes', zoals die bepaald zijn in het Mediadecreet?

Bestaat er volgens u op Vlaams niveau een mogelijkheid om een regelgeving uit te werken om een antwoord te bieden op deze vrij recente evolutie? Hebben wij de mogelijkheden om initiatieven te nemen? Is het bijvoorbeeld mogelijk om in het Mediadecreet bijkomende bepalingen in te voeren ten aanzien van wedenschappen op kansspelen, zoals we dat ook gedaan hebben voor alcohol? Zo ja, hoe ziet u die mogelijkheden? Zo neen, waarom is dat zo?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Anseeuw, het Mediadecreet bevat geen aparte regels voor sportwedenschappen. Artikel 60 van het Mediadecreet gaat over misleidende commerciële communicatie in het algemeen. Paragraaf 2 van dat artikel bepaalt wat onder misleidende commerciële communicatie wordt verstaan: "Elke vorm van reclame die op enigerlei wijze, waaronder begrepen wordt haar opmaak, de personen tot wie ze zich richt of die ze bereikt, misleidt of kan misleiden en die door haar misleidende karakter hun economisch gedrag kan beïnvloeden, of die om die redenen een concurrent schade toebrengt of kan toebrengen." Artikel 62 van het Mediadecreet bepaalt, in het algemeen, dat commerciële communicatie niet mag aansporen tot gedrag dat schadelijk is voor de gezondheid. Belangrijk is dat bovenvermelde algemene regels ook van toepassing zijn op commerciële communicatie over sportwedenschappen.

De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) heeft dan weer als opdracht het controleren of het Mediadecreet correct wordt nageleefd. Wanneer een omroeporganisatie de regels over commerciële communicatie niet correct naleeft, kan de VRM sancties nemen tegen die omroeporganisatie. De regulator kan dat ambtshalve doen, op verzoek van de Vlaamse Regering of naar aanleiding van een klacht. De VRM heeft tot op heden nog geen klachten behandeld over commerciële communicatie over sportwedenschappen.

Over het gevoerde of het te voeren beleid ten aanzien van kansspelen an sich ga ik me niet uitspreken, omdat dit een federale bevoegdheid is.

Het Mediadecreet omschrijft telewinkelen als volgt: "rechtstreekse aanbiedingen aan het publiek die worden uitgezonden met het oog op de levering tegen betaling van goederen of diensten, met inbegrip van onroerende goederen, rechten en verplichtingen." Zowel de belspelletjes als de aangehaalde roulettetafels waarbij spelers worden aangemoedigd zich te registreren bij een online casino waar ze live op televisie roulette kunnen spelen, zijn dus vormen van telewinkelen.

Kansspelen zijn een federale bevoegdheid. De Vlaamse Gemeenschap zelf is niet bevoegd om kansspelen, zoals de vermelde roulettetafels, te regelen. Een discussie over de risico's die online kansspelen kunnen inhouden, is ongetwijfeld zeer

zinnig, maar valt buiten onze bevoegdheden. De Vlaamse Gemeenschap is wel bevoegd om de voorwaarden inzake telewinkelen te regelen. Het Mediadecreet doet dat. Zo mogen lineaire televisiediensten krachtens artikel 78 van het Mediadecreet telewinkelen uitzenden. Telewinkelen kan worden uitgezonden onder de vorm van telewinkelspots die een plaats krijgen in wat courant een reclameblok wordt genoemd, ik verwijs naar artikel 79 van het Mediadecreet. Maar het kan eveneens als een specifiek telewinkelprogramma worden uitgezonden. Dan gaat het over artikel 82 van het Mediadecreet.

Voor telewinkelprogramma's gelden specifieke regels: ze moeten met visuele en akoestische middelen duidelijk als zodanig worden gekenmerkt, ze moeten kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud, ze moeten zonder onderbreking minimaal vijftien minuten in beslag nemen en in de onmiddellijke omgeving van kinderprogramma's, namelijk vijftien minuten voor en na een kinderprogramma, mogen geen telewinkelprogramma's worden uitgezonden. De Vlaamse Gemeenschap kan, indien nodig of gewenst, deze regels nog verstrengen ten aanzien van bepaalde vormen van telewinkelen. Dat is bijvoorbeeld gebeurd met de belpelletjes doordat het decreet van 13 juli 2012 aan artikel 82 van het Mediadecreet een derde paragraaf toevoegde die het uitzenden van belpelprogramma's door televisieomroeporganisaties verbiedt.

Het parlement, mijnheer Anseeuw, kan uiteraard een initiatief nemen om ten aanzien van de roulettetafels op dezelfde manier te werk te gaan. Op dit moment acht ik het evenwel zelf niet opportuun om als minister hiertoe een initiatief te nemen. Waarom? Op Europees vlak is de AVMD-richtlijn (Audiovisuele Mediadiensten) momenteel voorwerp van herziening. De Europese Commissie zal in 2016 de eerste beleidsvoorstellen bekendmaken. Deze beleidsvoorstellen kunnen en zullen hoogstwaarschijnlijk ook betrekking hebben op het Europees regelgevend kader inzake audiovisuele commerciële communicatie. Ik heb in mijn beleidsnota aangekondigd dat Vlaanderen mee de discussie moet voeren op Europees niveau. In die nota staat evenwel ook dat reclameregels terug moeten naar de kern. Dat betekent een onderscheid tussen redactionele inhoud en de commerciële boodschap. Ik ben geen voorstander van microregulering om elke nieuwe vorm van commerciële communicatie te reguleren of te verbieden. Ik hecht wel belang aan het bijbrengen van de nodige vaardigheden inzake media- en reclamewijsheid. Ik denk dat dit in dezen ook van toepassing is.

Samengevat: onze regels van het Mediadecreet zijn wel degelijk van toepassing op de problematiek die u aanhaalde. Een optreden van de VRM is mogelijk mits een eventueel mogelijke activering door klachten. Ik heb u ook aangegeven waarom ik op dit ogenblik – dat is mijn persoonlijke inschatting – geen bijkomende microreguleringsinitiatieven overweeg. Dat wil daarom niet zeggen dat ik ongevoelig zou zijn voor de problematiek die u aanhaalt, want het is heel duidelijk dat er de laatste maanden of jaren veel meer rond kansspelen op de televisie te zien is. Dat moeten we uiteraard verder opvolgen. Daarom is uw vraag ook zeer nuttig.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Minister, ik ben vooral blij met wat u op het einde van uw antwoord hebt gezegd. Ik heb inderdaad een tijdje moeten wachten op een engagement: waarom wel, waarom niet? Microregulering klinkt een beetje pejoratief, als ik kijk naar de omvang van het verschijnsel en van het probleem. Ik durf het wel een probleem te noemen. Ik sta daar niet alleen in. De VAD zegt dat ook, de Kansspelcommissie zelf signaleert dat ook. Ik heb ook begrepen dat de Kansspelcommissie zelf bijvoorbeeld voorstelt om voor 20 uur geen reclame meer toe te laten voor kansspelen op televisie. Dat is een stap in de goede richting, maar dat volstaat niet. De bedoeling van die maatregel is immers om vooral minderjarigen niet langer

bloot te stellen aan reclame voor online kansspelen langs massamedia. Dat zal het alleen niet doen.

Ik blijf toch een beetje op mijn honger zitten. U hebt zelf aangegeven dat de VRM kan optreden, hetzij op aangeven van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een klacht of uit eigen beweging. Ik heb uit uw antwoord begrepen dat hij dat nog niet heeft gedaan op basis van een klacht. Mag ik daaruit afleiden dat hij ook helemaal nog niet heeft opgetreden tout court? Dat is een eerste vraag.

Als dat inderdaad het geval zou zijn, dan stelt me dat eigenlijk wel een beetje teleur omdat die feiten al een tijd gekend zijn. Wat ik aanhaal, is daarenboven geen unicum, dat is bij wijze van voorbeeld. Er zijn nog tal van andere voorbeelden, maar blijkbaar gaat men daar als regulator aan voorbij en ook een beetje als Vlaamse Regering. Ik heb de vraag al een tijd geleden, op 26 oktober, ingediend. Dus ook die specifieke feiten waren al gekend. Ik begrijp wel dat het niet aan de Vlaamse Regering is om elk feit afzonderlijk te gaan monitoren, registeren en doorgeven, maar ik denk dat op zijn minst toch op korte termijn, ook al wilt u niet onmiddellijk ingaan op mijn suggestie, de regelgeving zelf eens van naderbij zou moeten worden bekeken en aangepast worden aan een belangrijke nieuwe evolutie. Dat is volgens mij een verschil met microregulering. Er is op korte termijn toch een signaal nodig naar al die aanbieders die zich bezondigen aan reclamepraktijken waarbij men zich wetens en willen bedient van feitelijke onwaarheden en men echt wel tot op het randje oproept tot gedrag dat schadelijk is voor de gezondheid.

Dus ook al wilt u de huidige regelgeving niet aanpassen, kunt u toelichten of in het Mediadecreet staat dat reclameboodschappen niet mogen aanzetten tot gedrag dat schadelijk is voor de gezondheid? Elke hulpverlener die van dicht of van ver bezig is met de gokproblematiek, zal onderschrijven dat gokken de gezondheid kan schaden. Dat is zeker het geval als het om jongeren gaat: ze kunnen er hun toekomst mee hypothekeren. Ik heb het niet alleen over het gebruik van onwaarheden die aanzetten tot gokken, maar over het aanzetten tot gokken tout court via massamedia. Wat is uw mening daarover?

U wilt wachten op de Europese richtlijn, ik heb daar begrip voor. Waar ziet u vandaag al dan niet mogelijkheden om op te treden tegen deze praktijken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: U zult uit mijn antwoord begrepen hebben dat er juridisch-technisch geen aanpassing nodig is omdat het Mediadecreet volledig van toepassing is op de problematiek die u hebt aangehaald. De regelgeving kan altijd verscherpt of aangevuld worden, maar dat is nu niet de eerste zaak.

Het is van belang om te weten dat de VRM niet het verlengstuk is van de uitvoerende macht en een onafhankelijke rol speelt en zelfstandig kan optreden. Het is niet gebruikelijk dat de minister of de Vlaamse Regering bij elk incident de VRM aanmaant tot actie. Ik vind dat de VRM zich goed van zijn rol kwijt. Dat neemt niet weg dat ik – nogmaals, ik heb uw aandrang goed begrepen – nog eens contact zal opnemen met de VRM om te kijken wat er verder kan gebeuren.

Ik zei het al, we hebben hier een gedeelde verantwoordelijkheid: de VRM vanuit zijn onafhankelijke rol, wijzelf als politici. Maar wanneer hier burgers of het middenveld met klachten bijkomende stappen zetten, kan dat een manier zijn om een aantal zaken in beweging te brengen. Ik zal specifiek hierover met de VRM een gesprek hebben. Het is niet zo dat ik dan aan de VRM kan zeggen wat en wanneer er moet gebeuren. Daar moeten zeer goede redenen voor zijn en dat is eerder de uitzondering dan de regel.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Ik dank u voor uw engagement, minister. Dit lijkt me belangrijk genoeg om een uitzondering op de regel te zijn. Ik heb respect voor de onafhankelijke werking van de regulator. U zegt dat de instelling zich goed kwijt van haar taak. Ik denk dat ze hier een beetje tekortschiet. Ik meen dat ook te kunnen opmaken uit de suggestie die u doet aan de actoren uit de hulpverlening, namelijk: geef ze een duwtje in de rug middels een klacht en dan gaan ze misschien wel in actie schieten. Ik neem uw suggestie mee.

We kunnen daar inderdaad werk van maken. Ik denk dat de regulator hier op basis van de huidige regelgeving zou kunnen en zou moeten optreden. Men doet dat niet en ik betreur dat, vooral vanuit mijn bekommernis om de jongeren, die onze toekomst zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de communicatie naar aanleiding van de nieuwe erkenningen in het sociaal-cultureel volwassenenwerk – 383 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Mijn vraag over het sociaal-cultureel werk gaat over uw communicatie, minister, naar aanleiding van de beslissingen over de beleidsplannen en de meerjarige subsidies en de reacties daarop van de sector. Mijn vraag gaat over vertrouwen, waardering en respect voor dit soort werk. Het gaat over taalgebruik.

Ik baseer me op de reactie van de raad van bestuur van de Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV). Ondertussen zijn er momenten geweest die een en ander genuanceerd hebben. Niettemin, het gaat over het gebruik van woorden zoals 'solidariteitsbijdrage'. De grootste organisaties moeten ongeveer 1,5 procent bijdragen. Het begrip solidariteitsbijdrage laat een wrang gevoel na.

De leden van de FOV betitelen dat in een persbericht als: de kaasschaaf voorbij. Het is het zesde jaar op rij dat de besparingen en niet-uitvoeringen van het decreet worden gecommuniceerd vanuit een beheerslogica, en niet vanuit waardering voor de sector, met termen als begrotingsperikelen, interne verschuivingen, het niet honoreren van de levensduurte enzovoort. Het zijn termen die de rekening moeten doen kloppen.

Die solidariteitsbijdrage gaat voorbij aan alle budgettaire realiteiten waarmee het gros van onze organisaties worstelt, aldus de FOV. Bovendien is het onredelijk om precies die sector die in onze samenleving de grootste solidariteit genereert nog eens op zijn solidariteit te appelleren.

Eerlijk gezegd voel ik mij aangesproken door die stelling, dat is immers ook waar. Al wil ik daar wel enige nuancering aan toevoegen, namelijk dat de minister niet de enige en ook niet de grootste verantwoordelijkheid daarvoor draagt.

De draagkracht van de sector is meer dan bereikt, de rek is er meer dan uit. Wat echter nog moeilijker valt, is het feit dat de verenigingen en de gespecialiseerde vormingsinstellingen hun beleidsplannen, die als basis of leidraad kunnen dienen voor de meerjarige subsidie, moesten indienen vóór 1 oktober. Op hetzelfde moment werden evenwel de beslissingen over de subsidies genomen zonder dat er een duidelijk verband werd gelegd met die beleidsplannen. Er werd bij de subsidieafwegingen dus volledig abstractie gemaakt van de ambities en plannen van de organisaties. Dat geldt bij uitbreiding ook voor de andere (sub)werksoorten

die al eerder hun plannen indienden. Het versterkt het aanvoelen dat de beheers-oefening niet is geflankeerd door de realiteit van de organisaties.

Met haar voorstellen rond de 'new deal', de nota rond de levensduurte en beleids-prioriteiten, de hertekening van het provinciaal beleid, de richtingaanwijzers enzo-voort legt de sector sociaal-cultureel werk steevast open en collectieve voorstellen op tafel. Deze voorstellen hebben vooralsnog niet tot diepgaande besprekingen geleid. Intussen is er nog veel gebeurd en werden onder meer de focusgroepen in het leven geroepen, die momenteel vergaderen over een nieuw decreet.

Persoonlijk vond ik dat het persbericht waarin de minister een 'nieuwe wind' in het sociaal-cultureel werk aankondigde, voor de sector niet overkomt als een vorm van waardering, wel integendeel. Dat was ofwel voorbarig, 'over the top', of onjuist. Het was een slimme slagzin vanuit communicatief oogpunt, want ze geeft de indruk een positieve, vernieuwende en dynamische beweging in te zetten, maar het gaat in feite over een status-quo-beslissing die zelfs een financiële inkrimping inhoudt. Het ge-beurt zelden, maar tot mijn verbazing werd die zin ook overal overgenomen. U had dus geluk, maar toch klopt het niet, precies omdat het niet uitgaat van waardering van de sector. Daarmee wordt de indruk gegeven dat het om een verouderde sector gaat, die niet goed werkt. Ik ben het erover eens dat er nieuwe beleidslijnen en -technieken moeten worden uitgezet. Ik verwijs daarvoor ook naar mijn eigen conceptnota. Maar het klopt niet dat de sector zelf niet meer van vandaag zou zijn.

Gaat de minister akkoord dat het moment van communicatie voor de verenigingen en de gespecialiseerde vormingsinstellingen bizar overkomt? De subsidiebeslissing-en hebben geen enkel verband met de beleidsplannen van de organisaties, aange-zien de financiële beslissing gelijktijdig genomen werd met de indiendatum van de beleidsplannen.

Minister, waarom hebt u gekozen voor een persbericht met als titel 'Een nieuwe wind...', terwijl dat bepaald niet positief overkomt voor de huidige organisaties? Staat u open voor de vraag van de FOV om op de korte termijn de besparingen on-gedaan te maken? Of ziet u een toekomstperspectief? Staat u open voor het voor-stel van de FOV om de organisaties voor wie de vluchtelingenkwestie sowieso een speerpunt is, feitelijk te waarderen? Wat met het voorstel voor een snelle en con-crete vertaling van de hertekening van de provinciale middelen om de aanpassing van het inwonersaantal voor de Vormingplussen versneld te kunnen doorvoeren?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het huidige decreet met betrekking tot het sociaal-cultureel volwassenenwerk bepaalt verschillende data in 2015, het jaar voorafgaand aan de nieuwe beleidsperiode, waarop verschillende erkende sociaal-culturele organisaties hun beleidsplannen 2016-2020 moesten indienen: de syndicale vormingsinstelling-en, de vormingsinstellingen voor personen met een handicap en de volkshogescholen voor 1 juni 2015, de verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen voor 1 oktober 2015, de bewegingen voor 30 november 2015. Deze verschillende termijnen zijn niet evident in een besluitvormingsproces.

En het wordt nog complexer: de subsidie-enveloppe 2016-2020 wordt voor ver-enigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen in principe al bepaald op basis van de eindevaluatie, de dato 31 december 2014, van de periode 2011-2015. Een positieve eindevaluatie betekent het behoud van de enveloppe voor de volgende beleidsperiode, een negatieve eindevaluatie een vermindering. Dit geeft meteen ook het financiële kader aan voor de opmaak van het beleidsplan 2016-2020, waarvoor de deadline op 1 oktober 2015 is vastgesteld.

De bewegingen krijgen de beslissing over de grootte van hun subsidie-enveloppe voor 15 september 2015 en maken op basis daarvan een beleidsplan dat voor 30

november 2015 moet worden ingediend. Voor de vormingsinstellingen voor personen met een handicap en de syndicale vormingsinstellingen besliste ik voor 1 oktober 2015.

Deze logica waarbij de opmaak van beleidsplannen wordt voorafgegaan door een vastgelegd budgettair kader, wordt echter doorkruist door de mogelijkheid om ook andere organisaties te laten instappen in het decreet. Ook daar voorziet het decreet in verschillende indiendata in 2015, te volgen procedures, doorlooptermijnen en beslissingsdata. Zo kunnen bewegingen voor 1 januari 2015 een aanvraag tot erkenning indienen. Verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen kunnen dit voor 15 februari 2015. Verenigingen kunnen voor 1 april 2015 een aanvraag voor een startsubsidie aanvragen. Alle bewegingen met een positieve eindevaluatie voor de beleidsperiode 2011-2015 kunnen voor 1 februari 2015 een financieel behoefteplan indienen voor de volgende beleidsperiode.

Verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen kunnen dit voor 15 februari 2015. Verenigingen tout court kunnen voor 1 april 2015 een aanvraag voor een startsubsidie aanvragen. En alle bewegingen met een positieve eindevaluatie voor de beleidsperiode 2011-2015 kunnen voor 1 februari 2015 een financieel behoefteplan indienen voor de volgende beleidsperiode.

Ook deze aanvragen tot erkenning en nieuwe subsidiëring kennen telkens verschillende doorlooptermijnen, procedures en beslissingsmomenten. Zo moest ik voor 1 juni beslissen over nieuwe erkenningen voor verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen. Ik heb tot 15 september de tijd om te beslissen over de erkenningen van de bewegingen. De huidige budgettaire context en het honoreren van nieuwe erkennings- en subsidieaanvragen heeft bijgevolg een invloed op de budgetten van de al erkende sociaal-culturele organisaties.

Zoals jullie weten, heb ik gekozen om een nieuwe wind in de sector te blazen. Ik doe dit door acht nieuwe organisaties te erkennen en door de decretale minima voor de al erkende sociaal-culturele organisaties te garanderen. Dit zijn, u zult het met mij eens zijn, twee positieve zaken. Ik wil hierdoor niet alleen de dynamiek en veelzijdigheid van het sociaal-cultureel werk zichtbaar maken, maar tegelijkertijd wil ik ook de, vooral kleinere, erkende sociaal-culturele organisaties versterken. Bovendien valideer ik de federatie-inspanningen die, op eigen initiatief en voorafgaand aan de nieuwe beleidsperiode, gedaan werden door de vormingsinstellingen voor personen met een handicap. Ik ben ervan overtuigd dat deze organisaties door mijn beslissing wel degelijk meer dan voorheen ademruimte krijgen voor een nieuwe wind in hun organisatie, wat de uitwerking van hun beleidsplan uiteindelijk wel mogelijk maakt. Concreet: 65 op 130 organisaties gaan erop vooruit.

Het zijn inderdaad de sterkste schouders en een extra injectie van 261.000 euro die dit mee helpen realiseren. Organisaties die door de solidariteitsbijdrage hun ingediende beleidsplan deels niet zouden kunnen uitvoeren, kunnen dat aangeven in hun voortgangsrapport en tijdens het gesprek over het beleidsplan met mijn administratie in de loop van 2016. Evaluatie en bijsturing van de procedures, waaronder het logisch en consequent afstemmen van indiendata voor beleids- en controlestukken, moeten deel uitmaken van het nieuw uit te rollen kader voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

De FOV stelt een aantal kortetermijnoplossingen voor waarop ik vanwege het huidige decretale en budgettaire kader niet kan ingaan. Zo kan ik bijvoorbeeld de etnisch-culturele federaties, voor wie de vluchtelingenkwestie inderdaad op dit moment een speerpunt is, daarvoor niet voldoende waarderen. De subsidie-enveloppe geldt voor een volledige beleidsperiode en het decreet laat ook niet toe om binnen eenzelfde werksoort te differentiëren. Wij hebben dit onderzocht. Het is niet evident vanwege het gelijkheidsbeginsel.

Wat betreft de hertekening van de provinciale middelen zal ik in eerste instantie een invulling geven aan de overdracht van de persoonsgebonden provinciale bevoegdheden en instellingen, en zal ik een regionaal cultuurbeleid uittekenen waarbij vooral bovenlokale en regionale initiatieven een plaats kunnen krijgen.

Ik wil zeker de bezorgdheden binnen de sector erkennen, maar ik wil vooral de sector perspectieven bieden voor de toekomst. Het is daarom dat ik, zoals u onder-tussen wel weet, werk wil maken van een nieuw decreet Sociaal-Cultureel Werk en een nieuwe aanpak van het participatiebeleid. Ik focus me dus vooral op het beleidstraject dat ik hiervoor heb gestart. De geëngageerde betrokkenheid van een 75-tal mensen uit de sector en aanverwante sectoren in verschillende focusgroepen, en de bevraging van onderzoekers en stakeholders over hun toekomstvisie, stemmen mij hoopvol om samen met de sector stappen te zetten in de uitbouw van een toekomstgericht beleid voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De FOV wordt daar uiteraard nauw bij betrokken. En ook uzelf, mijnheer Caron, en de heer Meremans dank ik bij voorbaat voor de kwaliteit van jullie insteek met de nota's van het sociaal-cultureel werk die ook in de discussie zullen betrokken worden.

Dit is het antwoord, beste collega, dat ik kan en wil geven op dit ogenblik.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Het is het beste antwoord dat u kunt geven aan uw collega. Het hangt er maar van af waar u het adjectief plaatst.

Minister, dank u voor uw antwoord. Ik ben het met u eens dat de complexiteit van dit decreet niet bevorderlijk is voor het maken van een heldere besluitvorming. Het is in de loop der jaren zo'n warboel geworden, dat het niet oké is. Laat het mij zo formuleren. Ik vind overigens dat de band tussen subsidie en beleidsplan en evaluatie sterker zou moeten zijn en moet worden hersteld. Dat is een aandachtspunt voor het nieuwe decreet. Dat onderstreept, net zoals vele experten doen, de noodzaak van een nieuwe decretale regeling.

Het idee om de evaluatie te laten meespelen, is een belangrijk punt. Een beleidsplan schrijven op basis van enkel een evaluatie heeft naar mijn bescheiden mening nooit geklopt. Dat zit niet helemaal juist.

De verschillen tussen de werksoorten zijn niet altijd rationeel te verklaren, zij zijn eerder te verklaren vanuit de geschiedenis van die werksoorten. Dat is niet zo goed. Ook met de effecten – eerst de bedragen vastleggen en dan de nieuwe – krijg je in de feiten een conservatieve, conserverende aanpak. Dat is niet altijd bevorderlijk. Ik kan u wel volgen wanneer u de term 'nieuwe wind' wilt gebruiken om dat te doorbreken. Het is noodzakelijk dat dit gebeurt. Maar het moet grondiger. U zegt dat ook wanneer u zegt dat u een nieuw decreet wilt maken.

Ik vind het jammer dat er voor die etnisch-culturele federaties geen mogelijkheid bestaat om daarvoor een bijkomende inspanning te doen op basis van het gelijkheidsbeginsel en dus van het decreet. Hun werking groeit sterk, zij proberen een aantal maatschappelijke problemen op te vangen en hebben een grote instroom. Ik ben niet de enige die dat hier heeft gezegd. Als u straks een nieuw decreet gaat maken, dat we hier zullen bespreken, zitten we met een ongelooflijk lange periode vooraleer dat decreet in werking kan treden. Een aantal problemen die wij hier aanhalen, zoals die steun aan de etnisch-culturele federaties, zullen pas over vijf jaar door een nieuw decreet kunnen worden opgelost. Kan dat niet sneller? Kan een van die maatregelen niet vroeger worden geïmplementeerd? Ik denk daaraan, want ik weet niet of het kan. Het zal een evenwichtsoefening zijn tussen rechtszekerheid voor toegezegde subsidies en anderzijds het kunnen inspelen op maatschappelijke noden die in de samenleving bestaan.

Door de lange periodiciteit van het nieuwe decreet zitten we vijf jaar verder voor er beleidsbeslissingen zijn genomen. U zou al een nieuwe ambtsperiode moeten krijgen om die dan ook nog eens uit te voeren. We moeten erover nadenken hoe we daar aan kunnen remediëren. Dat is een vraag die ook de FOV zich eens moet stellen.

Dit is niet meer dan een bedenking. Ik weet zelf ook niet wat het meest aangegeven is, maar ik denk dat we het best niet al te lang wachten voor de inwerkingtreding van zo'n nieuwe regeling.

Hetzelfde geldt voor de provinciale middelen. U zegt dat u die zult inzetten in het regionaal cultuurbeleid. Dat ondersteunen wij hier allemaal. De middelen die we vrij zullen krijgen, zijn waarschijnlijk de middelen die overkomen bij de provincies. Maar zoveel zijn dat er ook niet. Het duurt een eeuwigheid voor men een regionaal cultuurbeleid met manieren kan voeren en voor de middelen beschikbaar zijn om daar een beleidskeuze mee te maken.

Ik vind die inwerkingtreding een heel belangrijk punt van discussie, om te kunnen inspelen op een aantal nieuwe ontwikkelingen en noden, bijvoorbeeld van de vormingsinstellingen voor personen met een handicap. Er zijn dus duidelijke noden waar we een antwoord op moeten geven. Te lang stilstaan is in elk geval niet goed.

Minister, ik heb enkele bedenkingen gemaakt bij de begrippen die u hanteerde in uw communicatie. U hebt dat rechtgezet tijdens de activiteiten en de toespraken die u hebt gedaan, maar ik wil toch vragen om de beleidsontwikkeling met de sector in een positieve sfeer en met een positief woordgebruik te laten gebeuren. We mogen kritisch zijn over technieken en decreten, maar de waardering voor de sector moeten we met zijn allen blijven delen.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, uw antwoord geeft de grote complexiteit van het decreet aan. We moeten dan ook streven naar een vereenvoudiging, ook in het belang van alle betrokken organisaties. Ik steun dan ook het idee van tussentijdse bijsturingen. Vijf jaar is immers een lange periode.

Minister, u hebt zelf aangegeven dat we de etnisch-culturele federaties momenteel onvoldoende kunnen honoreren. We moeten daar een antwoord op bieden. Het gaat dan niet alleen over de etnisch-culturele federaties, maar ook over bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk Vlaanderen, dat recent de Vlaamse prijs kreeg.

U zegt dat u een nieuwe wind wilt laten waaien. Dat is positief, maar wat betekent die nieuwe wind precies? Op dit moment waait er al heel veel nieuwe wind in de sector. Heel wat organisaties vernieuwen zich elke dag en proberen met nieuwe initiatieven nieuwe doelgroepen te bereiken, nieuwe acties op te zetten en nieuwe mensen te engageren. Een goed debat over die nieuwe wind lijkt me wel op zijn plaats.

Ik kijk heel erg uit naar de resultaten van de focusgroepen die op dit moment bezig zijn en naar de input van al die organisaties. Iedereen hier deelt de ambitie voor een goede toekomst voor het sociaal-cultureel werk in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): De FOV heeft inderdaad een aantal zaken gelanceerd via haar website. De FOV is dan wel een gewaardeerde partner, maar het is dus een partner. De FOV is eigenlijk de belangenbehartiger, de vakbond van de sector. Wat de FOV zegt, is voor mij niet automatisch het evangelie. Ik geef daar mijn eigen invulling aan op basis van mijn inzichten. Sommige organisaties zijn het ook niet altijd eens met de FOV. Ik plaats geen gelijkheidsteken tussen wat

een belangenbehartiger zegt en wat er moet gebeuren. Als politici moeten wij onze eigen visies en ideeën inbrengen.

Wat de instroom van nieuwe organisaties betreft, is hier meermaals gewezen op het decretaal minimum. De oppositie in deze commissie vond het jammer dat nieuwe bewegingen niet in aanmerking komen. Er zijn nu vijf bewegingen bij gekomen, twee verenigingen en een gespecialiseerde vormingsinstelling, en ze hebben allemaal het decretaal minimum gekregen. In de toekomst kunnen we ook gaan voor die 1,5 procent van de grootste organisaties.

Je kunt daarover debatteren. Dat is niet leuk voor organisaties. Dat komt er nog eens bij. Ik heb daar begrip voor. Maar we moeten ook wel weten wat we willen. Als we A zeggen, moeten we ook B zeggen. Het en-en-enverhaal is wat mij betreft een beetje voorbij. Het komt erop aan om de keuzes hier te maken.

Zoals ik bij een eerdere vraag al zei, erkent iedereen hier dat de etnisch-culturele organisaties enorm belangrijk zijn. De minister heeft al aangehaald dat het toen niet ging om decretale redenen en vanwege het gelijkheidsbeginsel. Misschien moeten we daar inderdaad verder op zoeken.

Wat de heer Caron aanhaalt, is waar: het is tijd voor een nieuw decreet. Maar je kunt natuurlijk ook altijd ingrijpen op een oud decreet. We kunnen ervoor opteren om het nieuwe decreet vroeger te laten starten. Dat is perfect mogelijk, al zal het niet gemakkelijk zijn. Dan kun je wel ingrijpen op een oud decreet en kun je vroeger starten.

Het tijdstip was inderdaad een beetje raar, tussen de beleidsplannen en de financiële beslissing, maar daar heeft de minister al op geantwoord.

Ik wil nog één ding aanhalen, met betrekking tot de overdracht van de provinciale middelen. Ik zou zeggen: boer, let op uw ganzen, want ik heb soms de indruk dat provincies vrij creatief zijn wat betreft invullingen van persoons- en grondgebonden bevoegdheden. We moeten daar nauwkeurig en omzichtig in te werk gaan, zodat de middelen die naar cultuur moeten gaan, wel degelijk naar cultuur gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.